

ARCHEOLOGIENOTA

LICHTERVELDE STEGEN AKKER (prov. WEST-VLAANDEREN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN VOOR UITGESTELD VOOR- ONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM

Monument
Vandekerckhove

Auteurs: Bert ACKE, Bart BARTHOLOMIEUX,
Maarten BRACKE, Tina BRUYNINCKX

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Projectcode: 2016E58

- **Administratieve gegevens**

- ➔ Initiatiefnemer: WVI, Baron Ruzettelaan 35, 8310 Brugge
- ➔ Erkende archeoloog: Bart Bartholomieux, OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
- ➔ Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
- ➔ Locatiegegevens: Lichtervelde, Tweelindenstraat, Stegen Akker (zie plan in bijlage 3 bij het verslag van resultaten bureaustudie)
- ➔ Kadastergegevens: Lichtervelde, afdeling 1, percelen F459p, F461e, F506c, F506e en F506h (zie plan in bijlage 2 bij het verslag van resultaten bureaustudie)

- **Aanleiding vooronderzoek**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureaustudie

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureaustudie

- **Gemotiveerd advies**

De uitgevoerde bureaustudie is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van de bureaustudie kan gesteld worden dat:

- er geen redenen zijn om aan te nemen dat het projectgebied verstoord is in het verleden;
- er een middelhoge verwachting is voor de aanwezigheid van archeologische sporen uit ondermeer de metaaltijden, de Romeinse periode en de middeleeuwen;
- de voorziene verkaveling, met bijhorende wegenis en infrastructuur, zal resulteren in een vernieling van het archeologische bodemarchief.

Omwille van bovenstaande redenen wordt geconcludeerd dat voor het volledige projectgebied een verder vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is. Gezien de topografische ligging, de bodemgesteldheid en de aard van de te verwachten archeologische sporen is een ingreep in de bodem door middel van proefsleuven de meest aangewezen methode. Een landschappelijk bodemonderzoek, een geofysisch onderzoek, een veldkartering en archeologische booronderzoeken zullen weinig tot niks

bijdragen aan het beantwoorden van de onderzoeksvragen (zie hieronder), vandaar dat deze onderzoeksmethodes niet weerhouden werden in het kader van dit project.

Hieronder worden de voorwaarden beschreven waaraan de prospectie met ingreep in de bodem dient te voldoen. Het uitgestelde traject is noodzakelijk omdat de gronden op dit moment niet beschikbaar zijn voor onderzoek. De gronden worden momenteel gebruikt door een landbouwer en zijn pas vanaf ca. najaar 2016 vrij voor vooronderzoek met ingreep in de bodem. De economische schade is te groot indien de landbouwer zou moeten uitbetaald worden voor de geleden schade indien hij vroegtijdig de gronden zou moeten verlaten opdat een vooronderzoek met ingreep in de bodem kan uitgevoerd worden.

- **Planafbakening**

De totale site, met een oppervlakte van 16368m², dient onderzocht te worden door middel van proefsleuven, eventueel uitgebreid met kijkvensters en zoeksleuven.

- **Vraagstelling**

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn. Hiertoe worden volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen voorgesteld:

- ➔ Zijn er archeologische sporen en/of artefacten bewaard? Zo ja, tot welke archeologische periode(s) behoren deze?
- ➔ Wat is de bewaringstoestand van de sporen en/of artefacten?
- ➔ Wat is de aard van de sporen en/of artefacten (bewoning, funerair, ambachten,...)?
- ➔ Kunnen er archeologische sites afgebakend worden?
- ➔ Is er verder archeologisch onderzoek nodig? Zo ja, specificeer.

- **Plan van aanpak**

De methode van continue sleuven wordt gebruikt:

- ➔ parallelle proefsleuven ononderbroken over het volledige oppervlak van de betrokken percelen;
- ➔ de afstand tussen de proefsleuven bedraagt niet meer dan 15m (van middenpunt tot middenpunt);

- ➔ de proefsleuven zijn 1,80 tot 2m breed;
- ➔ de sleuven zijn bij voorkeur noordzuid georiënteerd, op die manier is er het meeste kans om sporen van oude landelijke gebouwen (die in de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen hoofdzakelijk oostwest zijn georiënteerd) aan te snijden.

Er wordt minstens 10% van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van proefsleuven. Indien nodig kan het archeologisch team extra volgsleuven of kijkvensters aanleggen om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk.

Indien er echter een steentijdsite wordt aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek (de kans hiertoe wordt laag ingeschat), dan moet de onderzoeksmethode aangepast worden. Steentijdvondsten *in situ* worden in eerste instantie driedimensionaal ingemeten en nog tijdens het veldwerk ter evaluatie voorgelegd aan een deskundige, zodat een verdere terreinwaardering (via boringen, evaluatie van bewaring bodemprofiel, enz.) kan uitgevoerd worden. Er wordt meteen aandacht besteed aan een grondige evaluatie van het bodemprofiel met het oog op bewaringstoestand. Dit laatste dient te gebeuren via een systematische registratie (elke 20 tot 50m) van het bodemprofiel met een gedetailleerde bespreking van de horizonten. Er wordt een kaart opgemaakt met aanduiding van de zone(s) die relevant is/zijn voor een aanvullend booronderzoek. Daarnaast wordt verwezen naar de bepalingen rond steentijdsites en methodes van onderzoek hiervan zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk

- **Gewenste competenties**

Het veldwerk wordt uitgevoerd door minstens 2 gediplomeerde archeologen, die permanent op de site aanwezig zijn. Daarnaast wordt conform de Code van Goede

Praktijk een aardwetenschapper betrokken bij het veldwerk, deze dient echter niet permanent op het terrein aanwezig te zijn.

- ➔ Minstens één van de uitvoerende archeologen dient ten minste 220 werkdagen veldervaring te hebben met onderzoek op zandleembodems.
- ➔ Minstens één van de uitvoerende archeologen moet beschikken over een ruime kennis betreffende grondsporen en vondstmateriaal uit de metaaltijden en de Romeinse en middeleeuwse periode.
- ➔ Beide archeologen dienen te beschikken over minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft proefsleuvenonderzoek in landelijk gebied.
- ➔ De aardwetenschapper moet beschikken over aantoonbare ervaring met archeologisch onderzoek op zand- en zandleembodems.